MVCRX027IPA3

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č. j. MV-164809-3/PO-IZS-2014 Kódové označení: IOMP-P

Praha 13. června 2019
Počet listů: 15

S c h v a l u j e: ……
generální ředitel HZS ČR
brig. gen. Ing. Drahoslav Ryba

Instruktor obsluhy motorových pil v jednotce PO - P

Obsah:

1. Charakteristika kurzu 3

2. Cíle vzdělávání 3

3. Rozsah znalostí absolventa 3

4. Časová dotace 4

5. Podmínky pro zařazení 4

6. Materiální zajištění účastníků kurzu 4

7. Ukončení kurzu 5

8. Učební osnovy 5

1. Charakteristika kurzu

Specializační kurz „Instruktor obsluhy motorových pil v jednotce PO P“ (dále jen „kurz“) je určen k prodloužení kvalifikace a k pravidelnému prohloubení a rozšíření vědomostí a dovedností příslušníků HZS ČR, zaměstnanců HZS podniků, členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků (dále jen „instruktor“), kteří provádějí odbornou přípravu hasičů ve specializačním kurzu „Obsluha motorových pil v jednotce PO“, kontroly, údržbu a opravy motorových řetězových a rozbrušovacích pil (dále jen „motorová pila“), a dále provádějí i pravidelnou odbornou přípravu hasičů v jednotkách PO, kteří při výkonu služby obsluhují motorové pily.

Kurzy zajišťují ŠVZ HZS ČR nebo Záchranný útvar HZS ČR (dále jen „organizátor“). V jednom kurzu může být maximálně 20 účastníků.

2. Cíle vzdělávání

Hlavním cílem kurzu je pravidelně prohlubovat a rozšiřovat znalosti a dovednosti potřebné pro provádění odborné přípravu hasičů ve specializačním kurzu „Obsluha motorových pil v jednotce PO“, kontrol, údržby a oprav motorových pil a pro provádění pravidelné odborné přípravy hasičů v jednotkách PO, kteří při výkonu služby obsluhují motorové pily.

3. Rozsah znalostí absolventa

Zná:

- rizika při práci s motorovou pilou, požadavky právních předpisů k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s motorovou pilou včetně ochrany životního prostředí a umí je aplikovat v praxi,
- stanovené technologické postupy při kácení stromů, včetně zvláštních případů kácení a prakticky tyto postupy ovládá,
- zásady a stanovené technologické postupy při řezání ledu a umí je aplikovat v praxi,
- zásady práce s motorovou pilou z koše výškové techniky a umí je aplikovat v praxi,
- základy fyziky a statiky stavebních konstrukcí, zásady bezpečné práce s motorovou pilou na stavebních konstrukcích a umí je aplikovat v praxi,
- popis, charakteristiku a funkci jednotlivých částí motorové pily a ovládá jejich demontáž a montáž,
- pravidla pro kontrolu údržbu motorové pily, ovládá předepsané pracovní postupy kontroly a údržby a umí odstraňovat závady,
- bezpečnou techniku práce s motorovou pilou včetně použití pomocného nářadí a umí je aplikovat v praxi.

Umí:

- používat osobní ochranné pracovní prostředky při práci s motorovou pilou,
- poskytnout účinnou první pomoc při nejčastějších úrazech souvisejících s obsluhou motorové pily.

Je schopen:

- provádět pravidelnou odbornou přípravu hasičů obsluhujících motorové pily v jednotkách PO i odbornou přípravu obsluhovatelů motorových pil v rozsahu učebních osnov vydaných MV-generálním ředitelstvím HZS ČR.

4. Časová dotace

	Předmět	**Počet hodin**
	Zahájení kurzu	1
1	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a ochrana životního prostředí	3
2	Technologie	3
3	Stavební konstrukce	2
4	Konstrukce motorových pil	3
5	Kontrola a údržba a opravy	3
6	Organizace odborné přípravy obsluhovatelů motorových pil	1
	Závěrečné zkoušky	7
	Ukončení kurzu	1
	Celkem	**24**

V pravomoci organizátora je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.
Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Platné potvrzení o úspěšném absolvování specializačního kurzu „Instruktor obsluhy motorových pil v jednotce PO“.

6. Materiální zajištění účastníků kurzu

Účastník kurzu musí mít u sebe doklady, vybavení pro účely výuky a musí být vybaven požadovanými naturálními náležitostmi. Organizátor může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

6. 1 Doklady

- služební průkaz, osobní doklady,
- potvrzení o splnění podmínek pro zařazení do kurzu,

6. 2 Vybavení pro účely výuky

- psací potřeby,
- Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 11/2014, kterým se stanoví zásady práce s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou a pravidla odborné přípravy obsluhovatelů motorových pil.

6. 3 Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj II.

7. Ukončení kurzu

Ukončení kurzu se provádí ověřením odborných znalostí formou ústní zkoušky, jejíž součástí může být praktická ukázka nebo formou testu a praktickou zkouškou před tříčlennou komisí jmenovanou organizátorem. O ověření odborných znalostí a jeho výsledku se vyhotoví protokol.

7. 1 Doklad o ukončení kurzu

Dokladem o ukončení specializačního kurzu je potvrzení o absolvování kurzu s **platností 5 let**, které vydává a eviduje organizátor kurzu [1)].

8. Učební osnovy

Vysvětlivky:

U = učebna
D = dílna
A = areál
TR = trenažér
LA = lesní areál
T = teorie
P = praxe

Jsou-li v učebních osnovách uváděny odkazy na konkrétní právní předpisy, případně normy, rozumí se tím vždy předpisy v platném znění.

Tyto učební osnovy nabývají účinnosti dnem schválení a k témuž dni se zrušují „Učební osnovy kurzu pro instruktora obsluhy přenosných motorových pil B“ vydané pod č. j. PO-808/IZS-2004 ze dne 15. března 2004.

[1)] Viz vzor č. 6 uveřejněný v části II (oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro řízení lidských zdrojů) Sbírky interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 7/2013 ze dne 11. února 2013.

Předmět:	**1 - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a ochrana životního prostředí**			**Počet hodin:**	**3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	
1.1	**1**	**U**	**T**	**Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 11/2014**, kterým se stanoví zásady práce s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou a pravidla odborné přípravy obsluhovatelů těchto motorových pil **Vyhláška č. 247/2001 Sb.**, o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, zejména § 8 **Zákon č. 361/2003 Sb.,** o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zejména § 86 až 92	
1.2	**1**	**U**	**T**	**Vyhláška č. 48/1982 Sb.,** kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, zejména § 67 a § 203 **Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 189/2013 Sb.,** o ochraně dřevin a povolování jejich kácení **Nařízení vlády 339/2017 Sb.,** o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru **Základní povinnosti právnických a fyzických osob stanovených v oblasti BOZP:** **Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,** zejména § 101 odst. 1, § 102 odst. 1 a 2 a § 106 **Nařízení Ministra vnitra č. 56/2011** k zajištění plnění úkolů v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci, zejména čl. 3 (určeno jen pro příslušníky HZS ČR) **Zákon č. 114/1992 Sb.,** o ochraně přírody a krajiny, § 7 až 9 **Vyhláška č. 395/1992 Sb.,** kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 8 **Vyhláška č. 189/2013 Sb.**, o ochraně dřevin a povolování jejich kácení **Zákon č. 289/1995 Sb.**, o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 11 odst. 1, § 13 odst. 3 písm. a) a d), § 20 odst. 1 písm. g), h), i), k), l) a o) a odst. 2, § 32 odst. 8	

Předmět:	**1 - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a ochrana životního prostředí**			**Počet hodin:**	**3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	
1.3	**1**	**U**	**T**	Osobní ochranné pracovní pomůcky - pracovní oděv, obuv, rukavice - ochranná přilba, chrániče zraku a sluchu Úrazy při práci s motorovou řetězovou pilou - úrazy a jejich příčiny při práci na stavebních konstrukcích - úrazy při pohybu s motorovou řetězovou pilou - úrazy při kácení, odvětvování a přeřezávání První pomoc při úrazech - zásady první pomoci (zejména tepenné a žilní krvácení poranění břicha, amputace a šok) - lékárnička, obvazový balíček Osobní ochranné pracovní prostředky - pracovní oděv, obuv, rukavice - ochranná přilba, chrániče zraku a sluchu BOZP při použití motorových rozbrušovacích pil	

Předmět: 2 - Technologie				**Počet hodin: 3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
2.1	**1**	**U**	**T**	Pracovní postupy při kácení stromů Přípravné práce - určení směru pádu stromu - posouzení podmínek - úprava pracoviště - úprava spodní části kmene Vlastní kácení stromu Vytvoření zářezu - druhy zářezu - rozměry Provedení hlavního řezu - v závislosti na délce lišty a průměru stromu -zápich Nedořez - tvary, rozměry Vyjmutí pily z řezu – ústup Vychýlení stromu do směru pádu – pomůcky Dokončovací práce - konečná úprava čela stromu a pařezu - odvětvování - severská metoda - středoevropská metoda - švihová metoda - odvětvování listnatých stromů - zkracování kmene – podle polohy a napružení, - obracení kmene Použití pomocného nářadí - sekery - přítlačné lopatky - páčidla - klíny - obracáky - ruční pily

Předmět: 2 - Technologie				**Počet hodin: 3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
2.2	**1**	**U**	**T**	Zvláštní případy kácení - při zavěšení káceného stromu - stromů nakloněných do zvoleného směru pádu - stromů nakloněných proti zvolenému směru pádu - stromů nakloněných mimo zvolený směr pádu - stromů přelomených a zlomených - stromů vyvrácených, likvidace skupiny vyvrácených stromů - stromů vyhnilých a dutých - stromů srostlých a dvojáků - stromů na svazích - stromů v blízkosti - budov - komunikací - železničních tratí - elektrického vedení - produktovodů - vodních toků - v parcích apod. - stromů po částech - stromů zasažených bleskem Práce s motorovou pilou za ztížených podmínek - použití motorové pily za silného větru - použití motorové pily za snížené viditelnosti - použití motorové pily za silného mrazu Řezání ledu Použití elektrických pil Použití teleskopických pil k vyvětvování stromů Použití jednoručních pil
2.3	**1**	**U**	**T**	Použití motorových rozbrušovacích pil - způsoby a možnosti použití rozbrušovacích pil v podmínkách jednotek PO - popis a charakteristika rozbrušovací pily - způsoby řezání různých materiálů a nasazení do řezu - druhy rozbrušovacích kotoučů a jejich značení - skladování rozbrušovacích kotoučů

Předmět: 3 - Stavební konstrukce				**Počet hodin: 2**
Téma číslo	**Počet hodin**	**Místo výuky**	**Způsob výuky**	**Téma výuky**
3.1	**1**	**U**	**T**	Použití motorových řetězových a rozbrušovacích pil na stavebních konstrukcích - hlavní zásady práce na stavebních konstrukcích - různé případy použití - zvláštnosti zásahů - zajištění konstrukcí - výměna zkušeností
3.2	**1**	**U**	**T**	Střechy - funkce střechy a jejich zatížení - druhy střech podle tvaru a materiálu - konstrukční prvky, názvy, funkce a namáhání Stropy, podlahy a příčky - funkce a zařízení - druhy, konstrukční prvky, - názvy a způsoby namáhání

Předmět: 4 - Konstrukce motorových pil				**Počet hodin: 3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
4.1	**2**	**U**	**T**	Přehled druhů motorových řetězových a rozbrušovacích pil - rozdělení podle velikosti, použití a určení Motorová část - rukojeti (levá – přední, pravá – zadní) - silentbloky - palivová a olejová nádrž - pohonné směsi - benzín a olej - poměr mísení - zásady plnění nádržek - motor - karburátor - vzduchový filtr - tlumič výfuku - olejové čerpadlo - zapalovací systém - chladicí systém - startovací zařízení - bezpečnostní brzda řetězu - spojka - napínací zařízení - opěrka

Předmět: 4 - Konstrukce motorových pil				**Počet hodin: 3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
4.2	**1**	**U**	**T**	Řezací část pily Řetěz – hlavní rozměry - rozteč - síla vodícího článku - délka řetězu – počet vodících článků - úhly hoblovacích článků - úhel čela-vedení a průměr pilníku - úhel ostření - úhel břitu - sklon pilníku - omezovač, jeho význam a úprava - broušení řetězu, pilníky a pomůcky pro ostření - napnutí pilového řetězu - důsledky nesprávného napnutí - záběh, ošetřování a mazání řetězu - charakteristické znaky opotřebení Vodící lišta - funkce - typy - popis - rozměry a značení - charakteristické znaky opotřebení Řetězka - funkce - typy - rozměry a označení - charakteristické znaky opotřebení

Předmět: 5 - Kontrola a údržba				**Počet hodin: 3**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
5.1	**1**	**U**	**T**	Údržba motorových pil všeobecně - význam pravidelné údržby - údržba pily po použití Popis údržby - údržba a čištění jednotlivých částí - očištění povrchu pily - čištění vzduchového, palivového a olejového filtru - žebra válce, ventilátoru, otvory v bočním krytu - výfuk - zapalování a zapalovací svíčka - silentbloky - spouštěcí zařízení – seřízení - údržba lišty - broušení řetězu - seřízení olejového čerpadla, karburátoru - příslušenství k motorové pile - nářadí a pomůcky používané k údržbě Kontroly motorových pil v podmínkách jednotek PO - druhy kontrol a jejich obsah - kontrola před uvedením do provozu - denní kontrola - týdenní kontrola - kontrola před použitím - kontrola po použití - kontrola po opravě - půlroční kontrola - dokumentace o provozu, kontrolách a údržbě Novinky v oblasti konstrukce motorových pil
5.2	**2**	**D**	**P**	Praktické provedení údržby Diagnostika závad motorových pil Provádění oprav v podmínkách jednotek PO

Předmět:	**6 – Organizace odborné přípravy obsluhovatelů motorových pil**			**Počet hodin:**	**1**
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	
6.1	**1**	**U**	**T**	**Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 11/2014**, kterým se stanoví zásady práce s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou a pravidla odborné přípravy obsluhovatelů těchto motorových pil (článek 3) Organizace a osnova specializačního kurzu Obsluha motorových pil v jednotce PO Dokumentace kurzu - Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 7/2013, kterým se upravuje organizace vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních Ministerstva vnitra-generálního ředitelství HZS ČR, ve Střední odborné škole požární ochrany a Vyšší odborné škole požární ochrany ve Frýdku-Místku a v Záchranném útvaru HZS ČR - nepřítomnost - absence - organizace závěrečné zkoušky - zkušební komise - hodnocení – čl. 13, odst. 5 - potvrzení – vzor č. 6 - působnost pokynu - čl. 24, odst. 5 Trenažery pro praktický výcvik Pravidelná odborná příprava pro obsluhovatele a instruktory motorových pil - témata pravidelné odborné přípravy obsluhovatelů a instruktorů motorových pil – Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 11/ 2014, kterým se stanoví zásady práce s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou a pravidla odborné přípravy obsluhovatelů a instruktorů motorových pil (příloha č. 2) - využití 3 D e- learningového kurzu k pravidelné odborné přípravě - dokumentace o pravidelné odborné přípravě Praktický výcvik	

Závěrečné zkoušky				Počet hodin: 7
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky
7.1	**2**	**U**	**T**	Teoretická část závěrečné zkoušky formou testu o minimálně 30 testových otázkách
7.2	**5**	**U**	**T/P**	Ústní část závěrečné zkoušky – ověření schopností absolventa provádět instruktorský výklad. - bezpečnost práce - technologie - konstrukce motorových pil Součástí otázky může být i praktická ukázka